

Saksframlegg

Arkivsak-dok. 24/30624-1
Saksbehandler Daniel Aleksander Megård

Utvalg	Møtedato
Fylkesutvalget	05.11.2024
Fylkestinget	10.12.2024

Overtakelse av Verd Investering AS sine aksjer i Pågang Næringshage AS.

Fylkeskommunedirektørens forslag til vedtak

1. Fylkeskommunen tilbyr å overta Verd Investering AS sine aksjer i Pågang Næringshage AS for 100 000 kroner. Investeringen finansieres med bruk av ubundne fondsmidler.
2. Fylkeskommunedirektøren gis fullmakt til å inngå avtale om overtakelse av aksjene i 2024.

Vedlegg

Vedtak KNH 06022018 Sak 18_5. Overtakelse av Aust-Agder Næringssselskap AS sine aksjer

Henvendelse fra Verd Investering - Salg aksjeposter til AFK

Sammendrag

Endrede vedtekter i Verd Investering AS (tidligere Agder Næringssselskap AS) gjør at selskapets aksjer i Pågang Næringshage AS og Innoventus Sør AS ikke lenger er en naturlig del av selskapets portefølje. Fylkeskommunen mottok september 2024 en henvendelse fra Verd Investering vedrørende salg av eierandeler til fylkeskommunen. Fylkeskommunen tilbyr derfor å overta Verd Investering AS sine aksjer i Pågang Næringshage AS. Beslutning omkring aksjepostene hos Innoventus Sør AS utsettes inntil videre.

Fylkeskommunen har siden 2020 hatt oppdragsgiveransvaret for ulike satsinger i Siva. Bakgrunnen for at fylkeskommunene fikk dette oppdraget, var å skape en tydeligere arbeidsdeling mellom staten og fylkeskommunene i næringspolitikken. Fylkeskommunens oppdragsgiveransvar omfatter inkubasjonsprogrammet og næringshageprogrammet som forvaltes av Siva.

Fylkeskommunen har i dag eierandeler i de to andre næringshagene i fylket; Lindesnesregionen Næringshage AS og Lister Nyskaping AS, hvor fylkeskommunen også er observatører i styrene. Grunnen til at det har blitt slik er at det har vært ulike eierskapsstrategier i tidligere Vest- og Aust-Agder fylkeskommune. Administrasjonen ser det hensiktsmessig å føre lik praksis hos samtlige av næringshagene i fylket.

Saksopplysninger

Tidligere vedtak og andre føringer

Etter regionreformen i 2020 fremkom det forskjeller mellom eierskapsstrategiene til Vest-Agder fylkeskommune og Aust-Agder fylkeskommune. I Aust-Agder ble Agder Næringssselskap brukt som "eierskapsinstrument", og i Vest-Agder var det fylkeskommunen selv som stod for eierskap. Dette har resultert i at eierskap i virksomheter har blitt ivaretatt på ulikt vis. Dette er ikke gunstig for Agder fylkeskommune, Verd Investering, og de aktuelle selskapene.

Verd Investering AS er et investeringsselskap hvor majoritetseieren er Agder fylkeskommune. De øvrige eierne er kommuner og næringsliv i fylket. Selskapet er kun et investeringsselskap, og har til formål å tilby risikovillig kapital til såkorn- og nyetablerte bedrifter i Agder.

Selskapet vedtok januar 2022 en ny investeringsstrategi. Det kommer frem av investeringsstrategien at investeringene skal utføres på markedsmessig grunnlag, med en høyere risikoprofil enn øvrige investeringsselskap. Videre er investeringsstrategien også bygget på enkelte regionalpolitiske hensyn.

Problemstillinger

Pågang Næringshage AS og Innoventus Sør AS er begge operatører av Sivaprogrammer hvor fylkeskommunen er oppdragsgiver. Selskapene er også non-profit, som vil si at investert kapital ikke vil gi avkastning. Selskapene er derfor ikke lenger en naturlig del av porteføljen til Verd Investering AS, i henhold til selskapets vedtekter.

I denne sammenheng opplever Verd Investering AS utfordringer i selskapsporteføljen når det kommer til kravet om å operere etter markedsmessige prinsipper (EØS-artikkel 61). Både ulikt eierskap og EØS-reglementet kan skape problemer for både Verd investering og de aktuelle porteføljeselskapene.

Vurderinger

På bakgrunn av problemstillingene som er skissert anbefaler fylkeskommunedirektøren at fylkeskommunen tilbyr seg å kjøpe aksjene i Pågang Næringshage AS. Det er valgt å utsette vurdering vedrørende kjøp av aksjene i Innoventus Sør AS inntil videre.

Pågang Næringshage AS – Org.nr: 984 076 452

Selskapet er et regionalt utviklingsselskap og er en del av Sivas nasjonale næringshageprogram. Gjennom ulike tjenester bidrar de næringsutvikling i østre del av Agder og Setesdal. Tjenestene de tilbyr er kompetanseheving, endringsprosesser, markedsføring, produktutvikling, forretningsprosesser og mye mer. Næringshagene er viktige distriktsvirkemidler som bidrar til økt aktivitet i distriktene, og det vil være en fordel for fylkeskommunen å føre lik praksis blant alle næringshagene i fylket.

Fylkeskommunen eier per i dag ingen aksjer i Pågang Næringshage AS, mens Verd Investering eierandel er 10%. Selskapets aksjekapital var per 31.12.23 på 1 mill. kroner og selskapets totale egenkapital på 905 000 kroner.

Siva – selskapet for industrivekst SF er svært positiv til at Agder fylkeskommune kommer på eiersiden i Pågang Næringshage.

Innoventus Sør AS – Org.nr: 980 560 295

Selskapet er et regionalt innovasjonsselskap, Siva-inkubator og Forny-aktør som representerer hele Agder. De bidrar til å etablere, utvikle og bevare arbeidsplasser i regionen. Selskapet arbeider aktivt med gründere, næringsliv, offentlige etater, akademiske- og forskningsmiljø, for å skape bærekraftige løsninger for fremtiden. Målet er å bidra til kommersialisering av nyskapende ideer som gir vekst og sysselsetting.

Fylkeskommunen eier per i dag 11,145% av Innoventus Sør AS, mens Verd Investering eierandel er på 6,39%.

På grunn av at fylkeskommunen allerede eier deler av Innoventus Sør AS, så utsettes en vurdering vedrørende kjøp av Verd Investering eierandel på 6,39%. Det er andre vurderinger som bør ligge til grunn for dette selskapet og fylkeskommunedirektøren vil legge frem egen sak om dette.

Prisfastsettelse ved overtakelse av aksjene

I Verd Investering AS' årsregnskaper er finansielle eiendelers verdi fastsatt til lavest av gjennomsnittlig anskaffelsesverdi og virkelig verdi.

Verdien av Verd Investering aksjer i Pågang Næringshage AS er per 31.12.23 fastsatt til 100 000 kroner. Dette tilsvarer Verd Investering AS' andel i Pågang Næringshage AS. Følgende prinsipp ble også brukt i saken fra 2018 (Saksnummer 18/118), da fylkeskommunen overtok aksjene i Avigo AS og Durapart AS fra Agder Næringssselskap AS.

Fylkeskommunedirektøren mener at en pris tilsvarende den bokførte verdien i Verd Investering balanse, som også tilsvarer selskapets andel av Pågang Næringshages aksjekapital, er naturlig ved en overtagelse. Fylkeskommunedirektøren vil også påpeke at Verd Investering investeringer i Pågang Næringshage i sin tid ble gjort med midler overført fra fylkeskommunen.

Etter en overtagelse vil fylkeskommunen eie 10% av Pågang Næringshage AS.

Alternative løsninger med konsekvenser

Fylkeskommunedirektøren vil trekke frem to alternative løsninger:

1. Da aksjene i sin tid ble ervervet med midler mottatt fra fylkeskommunen kan det argumenteres for at fylkeskommunen overtar aksjene vederlagsfritt. Konsekvensen av dette vil for Verd Investering AS være at selskapet må bokføre et tilsvarende tap i regnskapet for 2024.
2. Næringssselskapet kan forsøke å selge aksjene til andre aktører enn fylkeskommunen. Fylkeskommunen mister da den muligheten for eierstyring som ligger i å øke eierskapet i selskapene.

Økonomiske konsekvenser

Investeringen foreslås finansiert med bruk av ubundne fondsmidler.

Konklusjon

Fylkeskommunedirektøren anbefaler at en tilbyr Verd Investering AS 100 000 kroner for selskapets aksjer i Pågang Næringshage AS.

Vurdering vedrørende kjøp av Verd Investering AS eierandel i Innoventus Sør AS er utsatt inntil videre.

Fylkeskommunedirektøren gis fullmakt til å inngå avtale om overtakelse av aksjene i 2024.

Kristiansand, 21.10.2024

Tine Sundtoft
Fylkeskommunedirektør

Kristin Tofte Andresen
Fylkesdirektør næring kultur og kulturminnevern